

УДК 378.147:174:615.477

DOI: <https://doi.org/10.11603/m.2414-5998.2026.2.16442>

Наталя Калинюк

ORCID <https://orcid.org/0000-0002-1613-835X>

Надія Гуменна

ORCID <https://orcid.org/0000-0002-3838-3858>

Катерина Мельникова

ORCID <https://orcid.org/0000-0002-1490-142X>

Тернопільський національний медичний університет імені І. Я. Горбачевського МОЗ України

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ПРАВОВОГО КОМПОНЕНТУ ПРОФЕСІЙНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ У МЕДИЧНИХ УНІВЕРСИТЕТАХ

Natalia Kalyniuk, Nadiia Humenna, Kateryna Melnykova

Ivan Horbachevsky Ternopil National Medical University of the Ministry of Health of Ukraine

FEATURES OF FORMATION OF THE LEGAL COMPONENT OF PROFESSIONAL IDENTITY OF STUDENTS IN MEDICAL UNIVERSITY

Анотація. У статті досліджено та проаналізовано організацію освітнього процесу у медичному університеті з приводу досягнення програмних результатів навчання здобувачів вищої освіти в аспекті формування правового компоненту їх професійної ідентичності. Метою статті визначено дослідження особливостей організації освітнього процесу у медичному закладі вищої освіти з метою формування правового компонента професійної ідентичності здобувачів вищої освіти. Для реалізації поставленої мети застосовано такий комплекс методів: системного аналізу, що реалізовувався за допомогою аналітичних інструментів таких як контент-аналіз та SWOT-аналіз; концептуального моделювання; аксіологічний; дедуктивний метод; а також інші методи наукового пізнання. З'ясовано, що серед науковців немає чіткого розуміння сутності процесу формування правового компонента професійної ідентичності здобувачів вищої освіти, однак наголошено на його вагомості. Зроблено висновок, що процес формування правового компоненту професійної ідентичності здобувачів вищої освіти у медичних університетах базується на взаємозв'язку особистісних характеристик індивіда, що забезпечують орієнтацію в світі професій, уможливають реалізацію особистісного потенціалу в професійній діяльності, а також сприяють прогнозуванню можливих наслідків професійного вибору. Обґрунтовано доцільність застосування системного підходу під час організації освітнього процесу в контексті поєднання основних та вибіркових компонентів, що забезпечують набуття здобувачами вищої освіти навичок і компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку. Встановлено необхідність у проведенні наступних досліджень тематики формування правового компоненту як елемента професійної ідентичності майбутніх фахівців під час підготовки здобувачів вищої медичної освіти та суміжних спеціальностей інших галузей знань.

Ключові слова: вища освіта; медична освіта; правова компетентність; професійна ідентичність; охорона здоров'я та соціальне забезпечення; здобувач освіти.

Abstract. The article examines and analyses the organisation of the educational process at a medical university with regard to achieving the programme outcomes of higher education students in terms of forming the legal component of their professional identity. The purpose of the article is to study the peculiarities of the organisation of the educational process at a medical higher education institution with the aim of forming the legal component of the professional identity of students. To achieve this goal, the following set of methods was used: systematic analysis, implemented using analytical tools such as content analysis and SWOT analysis; conceptual modelling; axiological and deductive methods; as well as other methods of scientific cognition. It has been found that there is no clear understanding among scholars of the essence of the process of forming the legal component of the professional identity of higher education seekers, but its importance has been emphasised. It was concluded that the process of forming the legal component of the professional identity of higher education seekers in medical universities is based on the interconnection of personal characteristics of an individual that ensure orientation in the world of professions, enable the realisation of personal potential in professional activity, and also contribute to predicting the possible consequences of professional choice. The expediency of applying a systematic approach in organizing the educational process in the context of combining basic and elective components that ensure the acquisition of skills and competencies by higher education seekers aimed at achieving global sustainable development goals has been substantiated. The need for further research on the formation of the legal component as an element of the professional identity of future specialists during the training of higher medical education seekers and related specialities in other fields of knowledge has been established.

Key words: higher education; medical education; legal competence; professional identity; health care and social security; student.

Вступ. Необхідність формування правового компоненту професійної ідентичності здобувачів вищої освіти у медичних університетах зумовлена трансформаційними процесами в системі охорони здоров'я та громадського здоров'я України, зокрема реформуванням медичної галузі, наданням реабілітаційних послуг, становленням та розвитком клінічної психології, децентралізацією управління, змінами фінансових механізмів та зростанням потреби у фахівцях, здатних ефективно виконувати свої посадові обов'язки як у закладах охорони здоров'я, так і в інших органах публічної влади, що забезпечують належне функціонування сфери охорони здоров'я та соціальне забезпечення й здоров'язбереження населення в умовах змін.

Унікальність формування правового компоненту професійної ідентичності здобувачів вищої освіти полягає в реалізації цієї складової вищої освіти саме в медичному університеті, що володіє потужною науково-освітньою базою у сфері медицини, охорони здоров'я та суміжних галузях. Такий контекст забезпечує глибоке розуміння специфіки функціонування медичних закладів, клінічних процесів, нормативно-правового регулювання та системи надання медичної допомоги, медичних, реабілітаційних послуг та послуг клінічного психолога. Поєднання експертизи медичних фахівців із компетенціями викладачів-правників, управлінців і організаційних психологів створює синергію, яка дозволяє формувати фахівця нового покоління – юридично загартованих, стратегічно мислячих, етично відповідальних, здатних до міждисциплінарної взаємодії та якісного виконання своїх посадових обов'язків в складному медичному середовищі.

Метою дослідження є дослідження особливостей організації освітнього процесу у медичному закладі вищої освіти з метою формування правового компонента професійної ідентичності здобувачів вищої освіти.

Для реалізації поставленої мети застосовано такий комплекс методів, зокрема: метод системного аналізу з метою розуміння професійної ідентичності як комплексної системи та виявлення структури її правового компоненту; метод концептуального моделювання, що забезпечує можливість формування правового компонента професійної ідентичності завдяки синергійному поєднанню основних та вибірових дисциплін під час підготовки майбутніх фахівців галузі знань «охорона здоров'я та соціальне забезпечення», клінічних психологів, менеджерів у сфері охорони здоров'я та фахівців сфери протезування-ортезування; аксіологічний метод, що полягає у зосередженні на прийнятті специфічним контингентом здобувачів вищої освіти правових цінностей як власних внутрішніх орієнтирів;

дедуктивний метод, що полягає у виведенні наукових висновків, а також інші методи наукового пізнання. Джерельну базу дослідження становлять нормативно-правові акти, що регулюють суспільні відносини у сфері вищої освіти. У процесі проведення дослідження використано наукові праці учених у галузі педагогіки, що присвячені проблемам формування професійної ідентичності у здобувачів вищої освіти. Окрему групу джерел становлять офіційні локальні документи Тернопільського національного медичного університету імені І. Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України.

Для глибокого вивчення проблематики дослідження застосовувалися аналітичні інструменти, зокрема: 1) контент-аналіз – вивчення навчальних програм, силабусів та освітніх стандартів на предмет наявності та глибини викладання правничих дисциплін неюридичним спеціальностям; 2) SWOT-аналіз – оцінка сильних і слабких сторін поточної системи підготовки майбутніх фахівців галузі знань «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення», клінічних психологів, менеджерів у сфері охорони здоров'я та фахівців сфери протезування-ортезування у контексті правової соціалізації.

Теоретична частина. Теоретичне обґрунтування і велике практичне значення формування професійної ідентичності майбутніх фахівців під час освітнього процесу були підґрунтям для наукових доробок багатьох видатних вчених. Так, низка науковців дотримуються підходу до розуміння поняття професійної ідентичності як обов'язкової складової, що забезпечує успішну адаптацію та психологічне благополуччя здобувачів вищої освіти, сприяючи їх ефективному професійному становленню і найдієвішим способом її формування вбачає впровадження вибірових дисциплін у освітній процес як запоруки закріплення навичок soft-skills (Banadyha & Labivka, 2025, p. 159; Banadyha, 2025, p. 19). Натомість інша група науковців, досліджуючи роль емпіричного і теоретичного пізнання у процесі здобуття студентами вищої освіти, підкреслює вагомість формування різноманітних компонентів професійної ідентичності майбутніх фахівців (Shulhai & Fedchyshyn, 2025, p. 132; Kravchuk et al., 2025, p. 3). С. Бондаренко та О. Пилипишин визначають професійну ідентичність як фактор усвідомлення студентом своєї належності до певної професійної спільноти, прийняття професійних цінностей та норм (Bondarenko & Pylypyshyn, 2025, p. 255). Інша група вчених у своїх працях підкреслюють, що професійна ідентичність майбутніх фахівців медичної галузі є складним багатограним феноменом, формування якого залежить від низки внутрішніх та зовнішніх чинників (Kalyniuk et al., 2024). Цікавий підхід до розуміння сутності професійної

ідентичності саме як невід’ємної складової підготовки майбутніх фахівців (зокрема медиків), що формується через міждисциплінарну інтеграцію, об’єднуючи професійні знання, вміння та правову культуру, у своїх працях сформувала вчена Н. Гуменна. Це процес усвідомлення себе професіоналом, здатним поєднувати галузеві навички з вимогами законодавства (Нуменна, 2021, р. 15). Водночас, С. Жеманюк здійснила глибоке дослідження психологічного компонента професійної ідентичності здобувачів освіти медичних спеціальностей, підкресливши підвищення у студентів показників цілеспрямованості, автономії та міжособистісної взаємодії, тоді як невизначена ідентичність корелює з нижчим рівнем благополуччя, що дозволяє розглядати її як потенційний чинник ризику (Zhemaniuk, 2025, р. 69). Дослідження В. Кульчицького та О. Попович з проблематики формування професійної етики та професіоналізму здобувачів вищої освіти у майбутніх фахівців, що здобувають освіту у медичних університетах, вибудоване на обґрунтуванні важливості виховання високих моральних якостей, відповідальності та професійної ідентичності для майбутніх фахівців, що працюють з людьми з інвалідністю, інтегруючи ці компоненти в освітній процес (Kulchytsky & Popovych, 2026, р. 1576). Ж. Рагіна у своїй праці досліджувала формування професійної ідентичності студентів-медиків, зокрема в умовах сучасних викликів, таких як дистанційне навчання та симуляційні технології (Rarhina, 2023, р. 77). Наукове дослідження окремої групи вчених присвячене теоретичному обґрунтуванню та експериментальній перевірці педагогічних умов, необхідних для формування професійної ідентичності майбутніх фахівців у закладах вищої освіти, розуміючи її як певний процес структурування професійних цінностей, мотивації та самоусвідомлення себе як фахівця, пропонуючи методичні рекомендації та навчальні посібники для підвищення якості підготовки майбутніх фахівців (Yaremchuk, 2024, р. 246) і ін. О. Данкович обґрунтовує доцільність формування цінностей у здобувачів вищої освіти медичного університету (Dankovych, 2025, р. 188). Водночас значний обсяг проведених ними досліджень вказує на необхідність ґрунтового аналізу особливостей організації освітнього процесу під час підготовки майбутніх фахівців галузі знань «Охорона здоров’я та соціальне забезпечення», клінічних психологів, менеджерів у сфері охорони здоров’я та фахівців сфери протезування-ортезування. Саме така парадигма зумовлює розуміння доцільності формування правового компоненту професійної ідентичності як нового тренду у вищій медичній освіті.

Освітньо-професійні програми підготовки фахівців галузі знань «Охорона здоров’я та соці-

альне забезпечення» та спеціальностей «Клінічна психологія», «Медсестринство», «Терапія та реабілітація», «Технології медичної діагностики та лікування» побудовані за принципом логічного опанування загальних (наприклад, здатність реалізувати свої права і обов’язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні; здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності) та фахових компетентностей (наприклад: здатність використовувати етичні принципи та норми права при плануванні досліджень, збиранні інформації та її використанні; здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію; забезпечувати контроль за дотриманням законодавства у сфері діяльності організації, а також врахування положень медико-технологічних та інших методичних документів у сфері діяльності організації), охоплюючи як загальну підготовку, так і набуття знань, практичних навичок, умінь та компетентностей професійної підготовки. Саме тому, досягнення програмних результатів навчання вибудоване на необхідності формування правового компоненту професійної ідентичності здобувачів вищої освіти у медичному університеті.

Підготовка висококваліфікованих фахівців у Тернопільському національному медичному університету імені І. Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров’я України ґрунтується на отриманні якісних освітніх послуг з дотриманням високих стандартів викладання здобувачам, виховання їх як особистостей, які проявлятимуть протягом усього життя чуйність і милосердя, фахову компетентність, юридичну грамотність, створення умов для саморозвитку, професійного становлення, культурного і духовного пошуку, можливостей формувати свою траєкторію освіти, що є запорукою формування високоосвічених, вільних, демократичних і національно свідомих професіоналів, що відповідає місії університету. Формування ж правового компоненту професійної ідентичності здобувачів вищої освіти у Тернопільському національному медичному університету імені І. Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров’я України забезпечується науково-педагогічними працівниками, фахівцями у сфері права під час викладання як нормативних, так і вибіркових дисциплін. Враховуючи специфіку підготовки фахівців різних спеціальностей у навчальний процес впроваджено такі основні компоненти освітньо-професійних програм,

що забезпечують формування правової складової професійної ідентичності здобувачів вищої освіти: 1) галузі грань І «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення» зі спеціальностей І1/221 «Стоматологія», І2/222 «Медицина» – дисципліну «Судова медицина. Медичне право України», І5 «Медсестринство» – «Медичне право»; І7 «Терапія та реабілітація» – «Правові аспекти професійної діяльності», І6 «Технології медичної діагностики та лікування», освітньо-професійної програми «Протезування та ортезування» – «Медичне право, етика професійної діяльності, економіка охорони здоров'я»; 2) галузі знань С «Соціальні науки, журналістика та інформація» зі спеціальності С4 «Психологія», освітньо-професійної програми «Клінічна психологія» – «Основи правознавства та етика професійної діяльності»; 3) галузі знань Д «Бізнес, адміністрування та право» зі спеціальності Д3 «Менеджмент в охороні здоров'я» – «Законодавство в охороні здоров'я».

Для здобувачів вищої освіти у Тернопільському національному медичному університеті імені І. Я. Горбачевського МОЗ України створені сприятливі умови для формування індивідуальної освітньої траєкторії. Зокрема, здобувачі відповідно до Положення про вибіркові дисципліни мають можливість самостійно обирати додаткові дисципліни з каталогу вибіркових дисциплін, який розміщений на офіційному сайті університету (Polozhennia, 2022). Для кожної запропонованої дисципліни наявний силабус, який дозволяє здобувачам глибше зрозуміти зміст як правових, так і інших вибіркових дисциплін і зробити належний вибір. Частка вибіркових дисциплін, які може обрати для навчання здобувач відповідно до своїх інтересів, становить 25%. Оскільки формування правового компоненту професійної ідентичності здобувачів вищої освіти є необхідним сегментом комплексної підготовки й забезпечення високої кваліфікації медичних працівників, реабілітологів, парамедиків, клінічних психологів, фахівців сестринської справи, протезування та ортезування тощо, які будуть конкурентоздатними й адаптованими до викликів практичної медицини в контексті взаємин з іншими суб'єктами медичних правовідносин та спрямований на формування у майбутніх фахівців сфери охорони здоров'я та соціального забезпечення розуміння правових приписів, верховенства права, поняття доброчесності та доброчесних стратегій поведінки, що також сприятиме засвоєнню ними практичних навичок, які допоможуть уникати правовому нігілізму, корупції як в повсякденному, так і професійному житті та діяти доброчесно в складних, неоднозначних життєвих ситуаціях. Зважаючи на важливість в умовах сьогодення формування правового компоненту професій-

ної ідентичності майбутніх фахівців, підготовка яких здійснюється у межах медичного університету, у каталог вибіркових дисциплін внесено широкий спектр правових курсів, що забезпечить можливість вибору та вдосконалення професійної ідентичності здобувачів вищої освіти. Зокрема, для здобувачів вищої освіти галузі знань І «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення» запропоновано наступні вибіркові дисципліни, що забезпечують формування правового компонента зі спеціальності: І1 «Стоматологія» – «Правові аспекти у стоматології», «Антикорупція та доброчесність»; І2/222 «Медицина» – «Правознавство», «Антикорупція та доброчесність», «Правовий статус суб'єктів медичних правовідносин»; І5 «Медсестринство» – «Правознавство», «Антикорупція та доброчесність»; І7 «Терапія та реабілітація» – «Медичне право»; І9 «Громадське здоров'я» – «Правове забезпечення громадського здоров'я», «Юридична відповідальність медичних працівників», «Правове регулювання окремих видів медичної практики», «Процедури та механізми захисту суб'єктів медичних правовідносин», «Судова практика та її значення у сфері охорони здоров'я».

Для здобувачів вищої освіти галузі знань С «Соціальні науки, журналістика та інформація» зі спеціальності С4 «Психологія», освітньо-професійної програми «Клінічна психологія» запропоновано вибіркову дисципліну «Антикорупція та доброчесність», а для майбутніх фахівців галузі знань Д «Бізнес, адміністрування та право» зі спеціальності Д3 «Менеджмент в охороні здоров'я» – «Юридичні та етичні аспекти в організаціях охорони здоров'я». Звичайно ж, механізм вибору дисциплін детально врегульований у «Положенні про вибіркові дисципліни» (Polozhennia, 22). Перелік вибіркових дисциплін оприлюднений на офіційному сайті університету, є у вільному доступі та дозволяє здобувачам заздалегідь ознайомитися із запропонованими предметами та самостійно визначитись з обраними дисциплінами на навчальний рік. Щорічно перелік вибіркових компонентів, враховуючи виклики часу в каталозі оновлюється.

Слід зазначити, що обрання здобувачами, що визначені суб'єктами освітнього процесу тих чи інших вибіркових дисциплін під час формування їх професійної ідентичності гарантує свободу вибору з перенесенням на них фокусу освіти, що забезпечує студентоцентризований підхід. Водночас, правовим підґрунтям, що забезпечує організацію належного освітнього процесу у Тернопільському національному університеті імені І. Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України є Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII, Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. «Про

затвердження Національної рамки кваліфікацій» (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 12 червня 2019 р. № 509), Постанова Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 р. № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності», низка наказів МОН та МОЗ України, що стосуються затвердження стандартів вищої освіти за відповідними спеціальними для різних рівнів вищої освіти» та методичних рекомендацій «Розроблення освітніх програм. Методичні рекомендації» (2017 р.).

Висновки. Формування правового компонента професійної ідентичності майбутніх фахівців галузі знань охорони здоров'я та соціального забезпечення й інших, підготовка яких здійснюється у межах медичного університету, ґрунтується на дотриманні принципів академічної свободи, що забезпечується через варіативність методів викладання (інтерактивні лекції, кейс-методи, проблемно-орієнтоване навчання), свободу вибору теми кваліфікаційної роботи, можливість індивідуальних освітніх траєкторій за рахунок вибіркового компонента, в тому числі й правничих. Цифрові технології підтримують гнучкий доступ до навчальних матеріалів, сприяючи самостійному навчанню і розвитку критичного мислення. Працівники вільно обирають методи викладання в межах визначених форм навчання; вибирають освітні матеріали і методику їх презентації; визначають критерії оцінювання тощо.

Високий рівень формування правового компоненту професійної ідентичності під час підготовки майбутніх фахівців галузі знань охорони здоров'я та соціального забезпечення, а також клінічних психологів, менеджерів в охороні здоров'я, фахівців у сфері протезування та ортезування видається можливим шляхом систематизації основних та вибіркового компонента, що забезпечують набуття здобувачами вищої освіти навичок і компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї ООН та визначених Указом Президента України. Означене, як інтегративна характеристика, що визначається сукупністю професійних та особистих якостей у поєднанні з теоретичними знаннями, практичними вміннями і навичками, необхідними для успішного вирішення професійних завдань різного рівня складності, із застосуванням сучасних технологій

і методів, а також соціально-моральними орієнтирами майбутнього фахівця.

Перспективи подальших досліджень полягають у глибокому дослідженні теоретично обґрунтованої та виокремленої цілісної моделі формування правового компонента професійної ідентичності майбутніх фахівців галузі знань охорони здоров'я та соціального забезпечення, а також клінічних психологів, менеджерів в охороні здоров'я, фахівців у сферах протезування та ортезування й громадського здоров'я. Доцільність розвитку окресленого підходу обумовлена його концептуальним змістом, що спрямований на досягнення програмних результатів навчання за рахунок формування правового компонента професійної ідентичності майбутніх фахівців галузі знань охорони здоров'я та соціального забезпечення, а також клінічних психологів, менеджерів в охороні здоров'я, фахівців у сферах протезування та ортезування й громадського здоров'я.

Інформація про фінансування. Автори заявляють про відсутність фінансування для проведення цього дослідження та написання цієї статті.

Інформація щодо конфлікту інтересів. Відповідальний за листування автор забезпечує ознайомлення всіх співавторів із цією політикою. Автори заявляють про відсутність будь-яких реальних або потенційних конфліктів інтересів.

Внесок кожного з авторів. Наталя Калинюк – підготовка рукопису – перегляд і редагування; наукове керівництво.

Надія Гуменна – визначення концепції дослідження, підготовка рукопису – первинний текст.

Катерина Мельникова – підбір методів дослідження, аналіз даних.

Автори схвалили остаточний варіант рукопису.

Інформація про використання штучного інтелекту. Автори рукопису свідомо засвідчують, що у процесі проведення дослідження та підготовки цього рукопису не використовували жодних інструментів або сервісів генеративного штучного інтелекту для виконання будь-яких завдань, перелічених у Таксономії делегування завдань генеративному штучному інтелекту «GAIDeT» (Generative Artificial Intelligence Delegation Taxonomy, 2025 р.). Усі етапи роботи – від концептуалізації до фінального редагування – виконані без залучення генеративного штучного інтелекту, виключно авторами.

References

1. Banadyha, A. (2025). Osoblyvosti vykladannya vybirkovoyi dystsypliny «Ambulatorna khirurhiya» studentam VI kursu [Features of teaching the elective discipline «Ambulatory Surgery» to VI-year students]. *Medychna osvita – Medical education*, 4, 19–23.

<https://doi.org/10.11603/m.2414-5998.2024.4.15130> [in Ukrainian].

2. Banadyha, N. & Labivka, O. (2025). Soft skills u pidhotovtsi interniv-pediatric: pedahohichni stratehiyi formuvannya ta perspektyvy vprovadzhennya v medychnu osvitu Ukrayiny [Soft skills in the train-

ing of pediatric interns: pedagogical strategies of formation and prospects for implementation in medical education in Ukraine]. *Medychna osvita – Medical education*, 4, 158–163. <https://doi.org/10.11603/m.2414-5998.2025.4.1586> [in Ukrainian].

3. Bondarenko, S. & Pylypyshyn, O. (2025). Psykholoho-pedahohichni faktory, shcho spryayut' profesiyniy sotsializatsiyi medychnykh pratsivnykiv: ohlyad svitovoho dosvidu zdobuvachiv spetsial'nosti «Medsestrynstvo» [Psychological and pedagogical factors that contribute to the professional socialization of medical workers: a review of the world experience of applicants for the specialty «Nursing»]. *Perspektyvy ta innovatsiyi nauky – Prospects and innovations of science*, 12(58), 253–264. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2025-12\(58\)-253-263](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2025-12(58)-253-263) [in Ukrainian].

4. Dankovych, O. (2025). Tsinnosti studentiv-medykiv u mizhnarodnomu naukovomu dyskursi. Pedahohichna nauka i osvita KHKHI stolittya [Values of medical students in the international scientific discourse]. *Pedahohichna nauka ta osvita 21 stolittya – Pedagogical science and education of the 21st century*, 5, 186–196. <https://doi.org/10.35619/pse.vi5.142> [in Ukrainian].

5. Humenna, N. (2021). Osoblyvosti vprovadzhennya mizhdystsyplinarnoyi intehtatsiyi u medychnykh zakladakh vyshchoyi osvity [Peculiarities of implementing interdisciplinary integration in medical institutions of higher education]. *Pedahohika formuvannya tvorchoyi osobystosti u vyshchyykh ta zahal'noosvitnikh shkolakh – Pedagogy of forming a creative personality in higher and general education schools*, 2(74), 156–160. Retrieved from: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pfto_2021_74\(2\)_32](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pfto_2021_74(2)_32) [in Ukrainian].

6. Kalyniuk, N., Franchuk, V., Selskyy, P., Humenna, N. & Hladii, O. (2024). Blended form of education as an innovative approach in the training of medical students: The experience of Ukraine. *Educación Médica*, 25(6). <https://doi.org/10.1016/j.edumed.2024.100965>

7. Korda, M. (2022). Polozhennya pro vybirkovi dystsypliny u Ternopil's'komu natsional'nomu medychnomu universyteti imeni I.Ya. Horbachevs'koho MOZ Ukrayiny [Regulations on elective disciplines at the Ternopil National Medical University named after I.Ya. Gorbachevsky Ministry of Health of Ukraine]. *Nakaz Rektora – Order of the Rector*, 161. Retrieved from: https://www.tdmu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/06/Polozhennya-pro-vybirkovi-dystsypliny_compressed.pdf [in Ukrainian].

8. Kravchuk, L., Kulchytsky, V., Kadobny, T., & Kukharchuk, S. (2025). Vzayemodiya filosofiyi ta metodolohiyi nauky: rol' empyrychnykh ta teoretichnykh znan' u protsesi zdobuttya studentamy vyshchoyi osvity [Interaction of philosophy and methodology of science: the role of empirical and theoretical knowledge in the process of obtaining higher education by students]. *Akademichni vizyiv – Academic Visions*, 49, 1–7. <https://doi.org/10.5281/zenodo.17966074> [in Ukrainian].

9. Kulchytskyi, V. & Popovych O. (2026). Formuvannya empatynoyi, moral'noyi ta patriotychnoyi kul'tury medychnoho fakhivtsya: filosof's'ko-metodolohichnyy aspekt. Naukovi innovatsiyi ta peredovi tekhnolohiyi [Formation of empathic, moral and patriotic culture of a medical specialist: philosophical and methodological aspect]. *Naukovi innovatsiyi ta peredovi tekhnolohiyi – Scientific innovations and advanced technologies*, 2(54), 1573–1582. [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2026-2\(54\)](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2026-2(54)) [in Ukrainian].

10. Rahrina, Zh. & Repetun, A. (2025). Formuvannya profesiynoyi identychnosti studentiv-medykiv v umovakh dystantsiynoho navchannya pid chas povnomasshtabnoyi viyny na terytoriyi Ukrayiny [Formation of professional identity of medical students in conditions of distance learning during a full-scale war on the territory of Ukraine]. *Aktual'ni pytannya humanitarnykh nauk – Current issues of the humanities*, 85(2), 338–345. <https://doi.org/10.24919/2308-4863/85-2-54> [in Ukrainian].

11. Shulhai, A. & Fedchyshyn N. (2025). Osoblyvosti profesiynoho vyhorannya vykladachiv medychnykh universytetiv pid chas viyny [Peculiarities of professional burnout of medical university teachers during the war]. *Medychna osvita – Medical education*, 4, 131–135. <https://doi.org/10.11603/m.2414-5998.2025.4.15858> [in Ukrainian].

12. Yaremchuk, N., Pinchuk, N., Kalahurka, K. & Turko, B. (2024). Formation of Professional Identity of Future Teachers under Conditions of a Digital Educational Environment. *Insight: the psychological dimensions of society*, 12, 229–249. <https://doi.org/10.32999/2663-970X/2024-12-8>

13. Zhemaniuk, S. (2025). Profesiyna identychnist' yak predyktor psykholohichnoho blahopoluchchya studentiv-medykiv [Professional identity as a predictor of psychological well-being of medical students]. *Vcheni zapysky TNU imeni V.I. Vernads'koho – Scientific notes of the V. I. Vernadsky TNU*, 36(75), 62–70. <https://doi.org/10.32782/2709-3093/2025.3/10> [in Ukrainian].

Електронна адреса головного автора для листування: kalunyknm@tdmu.edu.ua

Дата першого надходження статті до видання: 28.03.2026

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 22.04.2026

Дата публікації (оприлюднення) статті: 31.05.2026

Стаття поширюється на умовах ліцензії відкритого доступу (CC BY 4.0)